

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการศึกษาความคิดเห็นของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ต่อการดำเนินงานของสถานีอนามัยบ้านหนองไผ่ ตำบลสิงห์โลก อำเภอกษัตริย์ จังหวัดร้อยเอ็ด มีขั้นตอนการดำเนินการศึกษา ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการศึกษา

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ในเขตรับผิดชอบของสถานีอนามัยบ้านหนองไผ่ ตำบลสิงห์โลก อำเภอกษัตริย์ จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 125 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้ศึกษาใช้ประชากรทั้งหมดเป็นกลุ่มตัวอย่าง รายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามหมู่บ้าน

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
1	บ้านหัวหนองแวง หมู่ที่ 1	19
2	บ้านจานทุ่ง หมู่ที่ 5	22
3	บ้านหนองไผ่ หมู่ที่ 6	20
4	บ้านชีเหล็กซ้าย หมู่ที่ 7	18
5	บ้านคอนแดง หมู่ที่ 8	17
6	บ้านชีเหล็กซ้าย หมู่ที่ 11	10
7	บ้านหนองสระพัง หมู่ที่ 11	14
8	บ้านป่าม่วง หมู่ที่ 14	5
รวม		125

ที่มา : ทะเบียนงานสถิติสถานีนามัยบ้านหนองไผ่. 2552 : 8

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

1. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา และการหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาได้สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา และหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1.1 ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องศึกษานำแบบสอบถามของจันทร์นิภา ดันภูมิประเทศ (2543 : 86-89) เพื่อนำมาสร้างแบบสอบถามและปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา

1.2 กำหนดขอบเขตของคำถาม และร่างแบบสอบถามให้ครอบคลุม กรอบแนวคิดการศึกษา เกี่ยวกับความคิดเห็นของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านต่อการดำเนินงานของสถานีนามัยบ้านหนองไผ่ ตำบลสิงห์โคก อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด

1.3 นำร่างแบบสอบถาม เสนออาจารย์ที่ปรึกษาค้นคว้าอิสระพิจารณาความครบถ้วนและครอบคลุมของเนื้อหา ภาษา โครงสร้างและรูปแบบ เมื่อได้รับข้อเสนอแนะจากอาจารย์ที่ปรึกษาแล้ว นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เพื่อ

ตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content validity) ความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ถูกต้องตามหลักวิชาการและ เพื่อความสมบูรณ์ของแบบสอบถามโดยพิจารณาหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยวิธีการ IOC (Index of Item – Objective Congruence) ซึ่งมีเกณฑ์ในการพิจารณาค่า IOC ดังนี้

ข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.66 – 1.00 คัดเลือกไว้ใช้ได้ และข้อคำถามที่มีค่า IOC ต่ำกว่า 0.66 พิจารณาปรับปรุงหรือตัดทิ้ง โดยให้เกณฑ์ในการตรวจพิจารณาข้อคำถาม ดังนี้

ให้คะแนน 1 ถ้าเห็นด้วยว่าข้อคำถามวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์

ให้คะแนน 0 ถ้าไม่แน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์

ให้คะแนน -1 ถ้าไม่เห็นด้วยว่าข้อคำถามวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์

แล้วนำผลคะแนนที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่า IOC ตามสูตร

$$\text{สูตร IOC} = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างเนื้อหา กับ วัตถุประสงค์

$\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ได้แก่

1.3.1 นายนิคม หาญวงศ์ วุฒิสการศึกษาร.บ. ตำแหน่ง สาธารณสุขอำเภอ เกษตรวิสัย สำนักงานสาธารณสุขอำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

1.3.2 นางลำเพลิน พรศิริสถิตกุล วุฒิสการศึกษาศษ.บ. (ภาษาไทย) ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านสิงห์โคกดงมันเหล่างามวิทยาคม ตำบลสิงห์โคก อำเภอ เกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ดเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา

1.3.3 นายนิคม ชาแก้ว วุฒิสการศึกษาศษ.บ. (การวัดและประเมินผล การศึกษา) ตำแหน่ง ครูชำนาญการ โรงเรียนบ้านสิงห์โคกดงมันเหล่างามวิทยาคม ตำบล สิงห์โคก อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล

1.4 นำแบบสอบถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.66 ขึ้นไปมาทดลองใช้ (Try Out) กับ อาสาสมัครสาธารณสุข เขตรับผิดชอบสถานีอนามัยบ้านดงมัน ตำบลสิงห์โคก อำเภอ เกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ซึ่งเป็นตำบลที่อยู่ใกล้เคียงกัน จำนวน 40 คน แล้วนำแบบสอบถาม

ที่รับคืนมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อัลฟา (Alpha-Coefficient) ตามวิธีของ ครอนบาค (Cronbach, 1970 : 161) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ .83

2. ลักษณะเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือในการศึกษา ในการศึกษารั้งนี้เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่สร้างขึ้นตามกรอบแนวคิดและวัตถุประสงค์ของการศึกษา เพื่อใช้เก็บรวบรวมข้อมูลต่างๆ จากอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน จำนวน 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ได้แก่ หมู่บ้าน และระยะเวลาที่เป็นอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ต่อการดำเนินงานของสถานีอนามัยบ้านหนองไผ่ ตำบลสิงห์โคก อำเภอกษัตริย์ จังหวัดร้อยเอ็ด ประกอบด้วย 3 ด้าน ได้แก่

- 2.1 ด้านการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรค
- 2.2 ด้านความร่วมมือประสานงาน สนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ
- 2.3 ด้านการรักษาพยาบาล ดูแลเบื้องต้น

โดยคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 103)

ระดับความคิดเห็นมากที่สุด	ให้ค่าคะแนน 5 คะแนน
ระดับความคิดเห็นมาก	ให้ค่าคะแนน 4 คะแนน
ระดับความคิดเห็นปานกลาง	ให้ค่าคะแนน 3 คะแนน
ระดับความคิดเห็นน้อย	ให้ค่าคะแนน 2 คะแนน
ระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด	ให้ค่าคะแนน 1 คะแนน

ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิดโดยผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับความคิดเห็นของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ต่อการดำเนินงานของสถานีอนามัยบ้านหนองไผ่ ตำบลสิงห์โคก อำเภอกษัตริย์ จังหวัดร้อยเอ็ด ประกอบด้วยด้านต่างๆ 3 ด้าน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ศึกษาได้ดำเนินการ ดังนี้

3.1 ผู้ศึกษาขอหนังสือจากวิทยาลัยกฎหมายและการปกครอง มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ไปยังประธานอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านทุกหมู่บ้านในเขตรับผิดชอบสถานีอนามัยบ้านหนองไผ่ ตำบลสิงห์โคก อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

3.2 การเก็บข้อมูลจากอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน โดยการนัดอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ตามวัน เวลา และสถานที่ ซึ่งเจ้าหน้าที่สาธารณสุขนัดหมายให้ โดยคำนึงความสะดวกของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านเป็นสำคัญ

3.3 เก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามจากอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ซึ่งสามารถเก็บรวบรวมได้ครบทุกฉบับ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ในการประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูล โดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์
2. นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์แล้ว ลงรหัสตามแบบการลงรหัส (Coding Form)
3. นำแบบสอบถามที่ลงรหัสแล้วให้คะแนนแต่ละข้อ โดยกำหนดไว้ 5 ระดับตามวิธีของลิเคิร์ทดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 103)

ระดับความคิดเห็นมากที่สุด	ให้ค่าคะแนน 5 คะแนน
ระดับความคิดเห็นมาก	ให้ค่าคะแนน 4 คะแนน
ระดับความคิดเห็นปานกลาง	ให้ค่าคะแนน 3 คะแนน
ระดับความคิดเห็นน้อย	ให้ค่าคะแนน 2 คะแนน
ระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด	ให้ค่าคะแนน 1 คะแนน

4. นำแบบสอบถามที่ลงคะแนนเรียบร้อยแล้วไปประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์แล้วนำมาเทียบเกณฑ์ค่าเฉลี่ยดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 103)

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00	หมายถึง	ระดับการดำเนินงานมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50	หมายถึง	ระดับการดำเนินงานมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50	หมายถึง	ระดับการดำเนินงานปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50	หมายถึง	ระดับการดำเนินงานน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50	หมายถึง	ระดับการดำเนินงานน้อยที่สุด

5. ข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับความคิดเห็นของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ต่อการดำเนินงานของสถานีอนามัยบ้านหนองไผ่ ตำบลสิงห์โลก อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ผู้ศึกษานำมาวิเคราะห์และสรุปในเชิงพรรณนา

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษารังนี้ ผู้ศึกษาได้ใช้สถิติในการศึกษา ดังนี้

1. สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป ใช้ความถี่ และร้อยละ
2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ระดับการดำเนินงาน ใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
3. สถิติทดสอบสมมติฐาน เปรียบเทียบความคิดเห็น
 - 3.1 การทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบความคิดเห็นจำแนกตามกลุ่มระหว่างหมู่บ้าน ใช้การวิเคราะห์การแปรปรวนทางเดียว F - test (One - Way ANOVA)
 - 3.2 การทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบความคิดเห็นจำแนกตามกลุ่มระยะเวลาที่เป็นอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ใช้การวิเคราะห์การแปรปรวนทางเดียว F - test (One - Way ANOVA) ผู้ศึกษาได้กำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และถ้าพบว่ามีความแตกต่างกันนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้ศึกษาจะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธี เชฟเฟ้ (Scheffe's method)
4. สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อเสนอแนะ สถิติที่ใช้ ได้แก่ การแจกแจงความถี่ และอภิปรายเชิงพรรณนา